

Janne Gleerups 1. maj-tale

Taler

Janne Gleerup
Forperson for DM

Dato

1. maj 2026

Sted

Fælledparken, København

1 God eftermiddag i solskinnet!

Det er en stor ære at få lov til at tale på den store scene i Fælledparken 1. maj.

5 Tak for invitationen.

Jeg er glad for at stå her. For vi, i den akademiske fagforening DM, føler os hjemme her. I den brede danske fagbevægelse, som vi har været del af i over 100 år.

10

1.maj fejrer vi vores sejr. Og det er vigtigt.

Men det er endnu vigtigere at huske på, hvordan de er vundet.

15

For de kollektive aftaler og rettigheder, som alle på arbejdsmarkedet nyder godt af i dag, er ikke dumpet ned fra himlen.

De er skabt, fordi tusindvis af fagligt aktive før os, dannede faglige fællesskaber og brugte fællesskabets styrke til at forbedre vores vilkår på arbejdsmarkedet.

20

De satsede på sammenhold, og på tværs af fag og brancher satte de fælles mål i forgrunden.

Det var ikke let.

25

Kræfter forsøgte at splitte os, sætte kiler ind, og så splid mellem forskellige grupper af lønmodtagere.

Men vores fællesskab har vist sig at være stærkt. Og netop dét, gør en forskel i

30

dag.

For vi lever i en tid og en verden, som er gennemtrængt af kræfter, der lever af splittelse.

35

Internationalt graves der grøfter som aldrig før.

Krige og geopolitiske konflikter slår hverdagslivet i stykker for millioner af mennesker.

40

Det er svært at se vejen til fred.

Og når afmagten bliver stor, kommer vores fællesskaber under pres.

45 Det kan friste at følge dem som prædiker, at alle de andre er nogle idioter, og man er bedst tjent med, alene at tænke på sig selv.

Det må vi ikke give efter for.

50 Vi skal holde fast i, at vi VIL hinanden. At vi har BRUG for hinanden.

At vi kan og vil finde løsninger for og med hinanden.

55 Vi skal holde fast i, at vores liv bliver meningsfulde og givende, når vi samarbejder og spiller hinanden stærke.

Den gode nyhed er, at det er vi gode til.

60 På arbejdspladserne arbejder vi godt sammen på kryds og tværs af fag hver eneste dag. Opstår der uenigheder, så taler vi sammen, og finder løsninger.

For vi ved, at alle – uanset uddannelsesbaggrund – bidrager med noget vigtigt.

65 Når vi samarbejder og bakker hinanden op, bliver vi stærke som kollektiv. Også som fagforeninger i den samlede bevægelse.

Ser vi tilbage, har vi klaret meget. Men vi har fortsat mange udfordringer.

70 Lad mig nævne 2 som er vigtige for, at vi får gode arbejdsliv i fremtiden: Vi skal sikre stærke uddannelser til alle, og vi skal sikre bæredygtigt arbejdsliv til alle.

En veluddannet ungdom er forudsætningen for et stærkt arbejdsmarked i et velfungerende samfund.

75

Vi skal tro på ungdommen – og alle skal med.

Jeg er glad for, at politikerne har investeret i erhvervsuddannelserne.

80 Det var tiltrængt. Vi har brug for dygtige faglærte.

Men vi har også brug for dygtige unge med en videregående uddannelse.

Jeg er dybt bekymret over de massive forringelser som politikerne har
85 gennemført på de videregående uddannelser.

Rigtig mange samfundsnyttige uddannelser er lukket og blandt dem som er tilbage, bliver mange nu halveret.

90 Det er kritisk, for vi har brug for, at unge som brænder for at løse komplekse samfundsudfordringer, får uddannelsesmulighed til det.

Lad os på tværs i fagbevægelsen insistere på, at alle uddannelser skal være af god kvalitet.

95

At man godt kan få bedre erhvervsuddannelser, uden at gøre videregående uddannelser dårlige.

100 Det fortjener de unge - og samfundsmæssigt set, er det er verdens klogeste investering.

Den anden vigtige kamp jeg vil fremhæve, handler om, at alle har ret til et bæredygtigt arbejdsliv.

105 Et arbejdsliv vi kan holde til og trives i.

Det burde være en selvfølge, men dårligt fysisk og psykisk arbejdsmiljø breder

sig i alle fag og brancher.

110

Nogle steder er det særligt det fysiske arbejdsmiljø den er helt gal med.

Håndværkere som udsættes for livsfarlig asbest, når de renoverer vores sygehuse, eller sosu'er som bliver slidt op af tunge løft i ældreplejen.

115

Men der er også kæmpe problemer med det psykiske arbejdsmiljø.

Tæt på hver femte lønmodtager har symptomer på stress. Hver 5.... Det er mange.

120

Når arbejdspresset eksploderer, knækker medarbejderne på stribe.

Hele familier væltes omkuld, og ud over den menneskelige pris, koster det samfundet milliarder, når så mange bliver syge af at gå på arbejde.

125

Det er helt, helt galt!

Derfor er jeg glad for, at vi på tværs af fagbevægelsen står sammen i kampen mod dårligt arbejdsmiljø. Ingen skal slides i stykker, hverken fysisk eller psykisk.

130

Alle har ret til et bæredygtigt arbejdsliv.

Grundlæggende handler det om ordnede forhold.

135

Dem opnår vi kun, hvis vi er mange - og vi står sammen. Det handler om organisering og overenskomster. Kernen i den danske model.

I DM har vi mange tillidsvalgte over hele landet, som gør en uvurderlig indsats for deres kollegaer hver eneste dag.

140

Mange arbejder i det offentlige, men flere og flere af vores medlemmer får job på det private arbejdsmarked. Og dem vil vi gerne sikre ordnede forhold gennem tættere organisering, endnu flere tillidsvalgte og gode overenskomster.

145

Desværre møder vi massiv modstand fra arbejdsgiverne. De mener ikke, den danske model skal omfatte privatansatte akademikere.

150 Det er en stor udfordring for os. Og vi har ikke været gode nok til at tage kampen.

Det indrømmer jeg ærligt.

155 Men vi har ikke til sinds at give op. Tværtimod har vi skruet op for kampen.

Jeg håber, I vil bakke os op. For vi tror på, at et velorganiseret arbejdsmarked som favner alle, er til gavn for alle.

160 Når vi kæmper sammen, kan vi skabe gode arbejdsliv til alle.

Tak for ordet og fortsat god kampdag.

Kilde

165 Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. maj-tale

170

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/janne-gleerups-1-maj-tale>

175

180

185